

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 87884

(13) U

(51) МПК

G01N 30/22 (2006.01)

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: **u 2013 10024**

(22) Дата подання заявки: **12.08.2013**

(24) Дата, з якої є чинними
права на корисну
модель: **25.02.2014**

(46) Публікація відомостей **25.02.2014, Бюл.№ 4**
про видачу патенту:

(72) Винахідник(и):

**Заїчко Наталія Валентинівна (UA),
Ольховський Олександр Сергійович
(UA),
Юрченко Петро Олександрович (UA),
Мельник Андрій Володимирович (UA),
Штатько Олена Іванівна (UA)**

(73) Власник(и):

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
РЕАБІЛІТАЦІЇ ІНВАЛІДІВ (НАВЧАЛЬНО-
НАУКОВО-ЛІКУВАЛЬНИЙ КОМПЛЕКС)
ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. М.І.
ПИРОГОВА,
Хмельницьке шосе, 104, м. Вінниця, 21100
(UA)**

(54) СПОСІБ ВИЗНАЧЕННЯ УТИЛІЗАЦІЇ ГІДРОГЕНСУЛЬФІДУ В ОРГАНАХ ТВАРИН

(57) Реферат:

Спосіб визначення утилізації гідрогенсульфіду в органах тварин включає приготування інкубаційної суміші, що містить буфер з оптимальним значенням рН, додавання гомогенатів тканин до інкубаційної суміші, інкубацію при 37 °С, зупинку реакції охолодженням, зв'язування сульфід-аніону додаванням розчину ацетату цинку, визначення кількості сульфід-аніону спектрофотометричним методом за утворенням барвника метиленового синього в реакції з N,N-диметил-пара-фенілендіаміном в присутності іонів заліза. При цьому до інкубаційного середовища додають як субстрат донор H_2S-Na_2S і визначають швидкість зниження концентрації сульфід-аніону в середовищі.

UA 87884 U

Корисна модель належить до медицини, зокрема, до біохімії, та призначена для оцінки обміну біологічно-активного метаболіту гідрогенсульфіду (H_2S) в органах тварин у нормі та при різних патологічних станах, а також для встановлення здатності фармакологічних засобів впливати на обмін H_2S в органах тварин.

Спосіб визначення продукції H_2S в органах тварин є відомим і включає приготування інкубаційних сумішей, які містять субстрати та кофактори ензимів синтезу H_2S , буферу з оптимальним значенням pH, додавання гомогенатів органів до інкубаційних сумішей, інкубацію при $37^\circ C$, зупинку реакції охолодженням, зв'язування сульфід-аніону додаванням розчину ацетату цинку та визначення кількості сульфід-аніону спектрофотометричним методом за утворенням барвника метиленового синього в реакції з N,N-диметил-пара-фенілендіаміном в присутності іонів заліза [Утворення гідроген сульфід у органах щурів / Н.В. Заїчко, Н.О. Пентюк, А.В. Мельник, О.І. Штатко, І.І. Андрушко // Медична хімія. - 2009. - Т.11, №4. - С 7-13; пат. України на корисну модель № 45018 U, МПК (2009) G01N 33/00. Спосіб визначення продукції гідроген сульфід у органах тварин / Заїчко Н.В., Пентюк Н.О., Мельник А.В., Штатко О.І.; № 200904434; заявл. 05.05.2009; опубл. 26.10.2009; бюл. № 20. - 2 с.]

Недоліком цього способу є те, що він призначений для оцінки продукції H_2S з сірковмісних амінокислот і не враховує здатність тканин споживати екзогенний та ендогенний H_2S . Тому застосуванням відомого способу не вдається комплексно оцінити вплив фізіологічних та патологічних чинників, а також фармакологічних засобів на обмін H_2S в тканинах. В той же час, розробка методу визначення утилізації H_2S в органах щурів дозволить встановити нові біохімічні механізми формування різних патологічних станів, визначити ефективність лікарських засобів - донорів H_2S та розробити нові шляхи фармакотерапії, спрямовані на корекцію обміну H_2S .

В основу корисної моделі поставлена задача розробити спосіб визначення утилізації H_2S в органах експериментальних тварин, який давав би можливість оцінити швидкість споживання екзогенного H_2S різними тканинами.

Поставлена задача вирішується тим, що до інкубаційного середовища, яке містить буфер з оптимальним значенням pH замість субстратів та коферментів ензимів синтезу H_2S , додають як субстрат донор H_2S-Na_2S і визначають швидкість зниження концентрації сульфід-аніону в середовищі в присутності гомогенатів тканин тварин спектрофотометричним методом за утворенням метиленового синього в реакції з N,N-диметил-пара-фенілендіаміном в присутності іонів заліза.

Застосування способу.

З метою дослідження утилізації H_2S в тканинах тварин готують інкубаційне середовище, яке містить донор $H_2S - 0,312 \text{ mM } Na_2S$, $0,47 \text{ mM } \text{Tris-HCl}$ буфер (pH 7,4), додають постядерний супернатант гомогенату тканин, інкубують при $37^\circ C$ в стерильних герметизованих пластикових пробірках. Реакцію зупиняють охолодженням пробірок на льоду, додають 1 % розчин ацетату цинку і визначають концентрацію сульфід-аніону в середовищі спектрофотометричним методом за утворенням метиленового синього в реакції з N,N-диметил-пара-фенілендіаміном в присутності іонів заліза.

Конкретний приклад застосування способу.

Для дослідження беруть білого лабораторного щура-самця (№ 1) масою 220 г, проводять евтаназію шляхом дислокації шийних хребців, виділяють органи тварини, промивають їх охолодженим ізотонічним 1,15 % розчином калію хлориду. Наважки тканин подрібнюють ножицями, гомогенізують при 3000 об./хв. (тефлон-скло) для печінки та нирок в середовищі 1,15 % розчину калію хлориду, для міокарду, аорти, мозку - в середовищі 0,25 M сахарози, 0,01 M Трис (pH 7,4) у співвідношенні 1:5 (маса/об'єм). Гомогенати центрифугують 30 хв. при 600 g, відбирають аліквоти постядерного супернатанту в мікропробірки Eppendorf. Всі процедури проводять при температурі $4-6^\circ C$. До 1,0 мл інкубаційного середовища, що містить 312 мкМ Na_2S , 0,47 мМ Tris-HCl буферу (pH 7,4) в кінцевих концентраціях, додають 0,1 мл постядерного супернатанту гомогенату тканини (кількість білка - 1-2 мг), інкубують 30 хв. при $37^\circ C$ в стерильних герметизованих пластикових пробірках типу Eppendorf. Контрольні проби інкубують без гомогенату, який додають лише після зупинки реакції. Дослідження проводять в трьох паралельних пробах. Реакцію зупиняють охолодженням пробірок на льоду, після чого додають 0,5 мл 1 % розчину ацетату цинку для зв'язування сульфід-аніону, 0,5 мл 20 мМ розчину N,N-диметил-пара-фенілендіаміну в 7,2 M HCl, 0,4 мл 30 мМ розчину $FeCl_3$ на 1,2 M HCl. Пробірки витримують 20 хв. при $18-25^\circ C$, потім додають 1 мл 20 % трихлороцтової кислоти, центрифугують 10 хв. при 1500 g. Вимірюють абсорбцію надосадової рідини на фотометричному обладнанні при довжині хвилі 670 нм. Швидкість утилізації H_2S визначають за зниженням концентрації сульфід-аніону в інкубаційному середовищі, яку розраховують за

калібрувальним графіком. Стандартом є водні розчини $\text{Na}_2\text{S} \times 9\text{H}_2\text{O}$ з концентраціями 31,2-3120 мкМ, які обробляють як дослідні проби. Результати наведені в таблиці.

Таблиця

Конкретний приклад застосування способу визначення утилізації H_2S в тканинах щура ($M \pm m$, $n=3$)

Тканина	A_1 (абсорбція контролю)	A_2 (абсорбція досліді)	$A_1 - A_2$	% зниження за 30 хв.	Швидкість утилізації H_2S , нмоль /хв·мг протеїну
Міокард	$0,285 \pm 0,003$	$0,152 \pm 0,003$	$0,133 \pm 0,002$	46,7	$0,682 \pm 0,007$
Нирки	$0,170 \pm 0,001$	$0,040 \pm 0,004$	$0,130 \pm 0,005$	76,4	$0,669 \pm 0,021$
Печінка	$0,371 \pm 0,008$	$0,085 \pm 0,005$	$0,286 \pm 0,005$	77,1	$1,46 \pm 0,016$
Мозок	$0,145 \pm 0,005$	$0,088 \pm 0,002$	$0,057 \pm 0,005$	39,3	$0,294 \pm 0,026$
Калібрувальна проба, 312 мкМ H_2S	$0,352 \pm 0,002$	$0,337 \pm 0,004$	$0,015 \pm 0,002$	3,31	-

- 5 Таким чином, запропонований спосіб визначення утилізації H_2S в тканинах тварин є простим у виконанні і дозволяє оцінити здатність різних органів метаболізувати екзогенний H_2S .

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

- 10 Спосіб визначення утилізації гідрогенсульфіду в органах тварин, який включає приготування інкубаційної суміші, що містить буфер з оптимальним значенням рН, додавання гомогенатів тканин до інкубаційної суміші, інкубацію при 37 °С, зупинку реакції охолодженням, зв'язування сульфід-аніону додаванням розчину ацетату цинку, визначення кількості сульфід-аніону спектрофотометричним методом за утворенням барвника метиленового синього в реакції з N,N-диметил-пара-фенілендіаміном в присутності іонів заліза, який **відрізняється** тим, що до інкубаційного середовища додають як субстрат донор H_2S - Na_2S і визначають швидкість зниження концентрації сульфід-аніону в середовищі.

Комп'ютерна верстка А. Крулевський

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601